

PREZES REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ W LUBLINIE

20-027 Lublin, ul. Karłowicza 4 IX p., tel. 81 307 72 27, fax 81 534 07 81

Lublin, 16 lipca 2018 r.

RIO – II – 600/17/2018

Pan Leon Bulak
Wójt Gminy Sułów
22 - 448 Sułów 63

Szanowny Panie Wójcie

W dniach od 3 kwietnia do 24 maja 2018 r. (z uzasadnionymi przerwami) Regionalna Izba Obrachunkowa w Lublinie przeprowadziła kompleksową kontrolę gospodarki finansowej gminy Sułów. Protokół kontroli podpisano 8 czerwca 2018 r.

W zakresie niektórych nieprawidłowości wyeliminowanych w trakcie kontroli po udzieleniu przez kontrolujących stosownego instruktażu lub o incydentalnym charakterze – nie formułowano wniosków pokontrolnych.

Poniżej podaję stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia oraz wnioski co do sposobu ich wyeliminowania, stosownie do przepisów art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 561).

W załączniku do wystąpienia pokontrolnego wskazuję osoby odpowiedzialne za stwierdzone nieprawidłowości.

1. W zakresie danych ogólno-organizacyjnych:

- 1.1. *Niedostosowanie postanowień uchwały Rady Gminy Nr XXXI/207/2010 w sprawie wspólnej obsługi administracyjnej, finansowej i organizacyjnej szkół do obowiązujących przepisów – str. 2 protokołu.*

Przygotować i przedłożyć Radzie Gminy projekt uchwały zmieniającej uchwałę Nr XXXI/207/2010 z dnia 27 kwietnia 2010 r., przez zawarcie w niej postanowień wymaganych przepisami art. 10b ust. 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2018 r. poz. 994 z późn. zm.), stosownie do przepisów art. 30 ust. 2 pkt 1 tej ustawy.

2. W zakresie księgowości i sprawozdawczości:

- 2.1. *Nieokreślenie – w dokumentacji opisującej przyjęte zasady rachunkowości – stawek umorzenia środków trwałych oraz nieprecyzyjne określenie zasad klasyfikacji zdarzeń na koncie 013 „Pozostałe środki trwałe” – str. 4 - 5 protokołu.*

Uzupełnić dokumentację opisującą przyjęte zasady rachunkowości o określenie stawek umorzenia środków trwałych oraz precyzyjne określenie zasad klasyfikacji zdarzeń na koncie 013 „Pozostałe środki trwałe”, stosownie do przepisów art. 10 ust. 1 pkt 2 i 3 lit. a oraz ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2018 r. poz. 395 z późn. zm.), mając na uwadze przepisy § 7 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1911), powoływanego w dalszej części tego wystąpienia jako „rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.”.

- 2.2. *Ujmowanie operacji dotyczących środków Funduszu Pracy, na dofinansowanie kosztów kształcenia młodocianych pracowników, w ewidencji pozabilansowej oraz sporządzenie odrębnego bilansu dla tych środków – str. 5 - 6, 17 protokołu.*

Operacje gospodarcze ujmować w księgach rachunkowych i wykazywać w sprawozdaniu finansowym zgodnie z ich treścią ekonomiczną, odzwierciedlając w księgach stan rzeczywisty, stosownie do przepisów art. 4 ust. 2 i art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

Przekazane przez wojewodę na wyodrębniony rachunek bankowy gminy środki Funduszu Pracy z przeznaczeniem na dofinansowanie pracodawcom kosztów kształcenia młodocianych pracowników ujmować na koncie 139 „Inne rachunki bankowe”, a ewidencję rozrachunków z tego tytułu prowadzić na koncie 240 „Pozostałe rozrachunki”, zgodnie z zasadami ich funkcjonowania określonymi w Załączniku Nr 2 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.

- 2.3. *Nieujęcie – w księgach rachunkowych 2016 r. – wszystkich kosztów dotyczących tego roku (w wysokości 33.824,05 zł) – str. 6 - 7 protokołu.*

W księgach rachunkowych jednostki ujmować wszystkie obciążające ją koszty dotyczące danego roku obrotowego, niezależnie od terminu ich zapłaty, stosownie do przepisów art. 6 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

2.4. *Przypadki nieterminowego uregulowania zobowiązań – str. 7 protokołu.*

Wydatków publicznych dokonywać w terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań, stosownie do przepisów art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2077 z późn. zm.).

2.5. *Przypadki niezachowania systematyki zapisów przy ewidencjonowaniu operacji gospodarczych – str. 8 protokołu.*

Zapisów o zdarzeniach dokonywać na kontach księgi głównej w ujęciu systematycznym, w związku z przepisami art. 15 ust. 1 ustawy o rachunkowości, w szczególności:

a) przypis odsetek od należności przypadających na koniec kwartału ujmować:

Wn 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”,

Ma 720 „Przychody z tytułu dochodów budżetowych” – odsetki od należności podatkowych,

Ma 750 „Przychody finansowe” – odsetki od należności cywilnoprawnych

i nie dokonywać ich odpisu na początku następnego kwartału, jeżeli nie zachodzą przesłanki do dokonania tej operacji;

b) operacje związane z naliczaniem i spłatą odsetek od kredytów i pożyczek ujmować:

– naliczenie przez bank odsetek:

* w księgach rachunkowych budżetu:

Wn 909 „Rozliczenia międzyokresowe” (lub inne konto, jeżeli naliczenie i zapłata odsetek dokonywane są w tym samym miesiącu, np. konto 240 „Pozostałe rozrachunki”),

Ma 260 „Zobowiązania finansowe” (pożyczka)

lub

Ma 134 „Kredyty bankowe” (kredyt),

* w ewidencji księgowej jednostki:

Wn 751 „Koszty finansowe”,

Ma 201 „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami”,

– spłata odsetek:

* w księgach rachunkowych budżetu:

Wn 902 „Wydatki budżetowe”,

Ma 133 „Rachunek budżetu”

i równolegle:

Wn 260 „Zobowiązania finansowe” lub Wn 134 „Kredyty bankowe”,

Ma 909 „Rozliczenia międzyokresowe” (lub konto, na którym ujęto naliczenie odsetek),

* w ewidencji księgowej jednostki:

Wn 201 „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami”,

Ma 130 „Rachunek bieżący jednostki”,

c) pobranie z rachunku bankowego do kasy jednostki środków na realizację wydatków budżetowych ujmować:

Wn 141 „Środki pieniężne w drodze”,

Ma 130 „Rachunek bieżący jednostki”,

– wpływ gotówki do kasy:

Wn 101 „Kasa”,

Ma 141 „Środki pieniężne w drodze”,

zgodnie z zasadami funkcjonowania tych kont, określonymi w Załącznikach Nr 2 i 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.

2.6. *Nieprawidłowa klasyfikacja budżetowa dochodów z tytułu trwałego zarządu – str. 8 protokołu.*

Opłaty z tytułu trwałego zarządu klasyfikować do § 0470 „Wpływy z opłat za trwałe zarząd, użytkowanie i służebności”, zgodnie z „Klasyfikacją paragrafów dochodów, przychodów i środków (z objaśnieniami)”, stanowiącą Załącznik nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1053 z późn. zm.).

Ponadto podjąć działania mające na celu ustalenie stanu prawnego gruntów, figurujących w ewidencji geodezyjnej jako własność gminy, mając na uwadze przepisy art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości – str. 10 protokołu.

2.7. *Przypadki niezamieszczania na dowodach księgowych stwierdzenia ich sprawdzenia i zakwalifikowania do ujęcia w księgach rachunkowych oraz dokonywania wydatków na podstawie dowodów niesprawdzonych pod względem merytorycznym – str. 12 protokołu.*

Na dowodach księgowych zamieszczać stwierdzenie ich sprawdzenia i zakwalifikowania do ujęcia w księgach rachunkowych przez wskazanie miesiąca oraz sposobu ujęcia dowodu w księgach rachunkowych (dekretacja) i podpis osoby odpowiedzialnej za te wskazania, zgodnie z przepisami art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy o rachunkowości.

Wydatków dokonywać wyłącznie na podstawie dowodów księgowych sprawdzonych pod względem merytorycznym, zgodnie z powołanymi przepisami, mając na uwadze przepisy art. 53 ust. 1 i art. 54 ust. 3 ustawy o finansach publicznych.

2.8. *Nieujmowanie – na kontach rozrachunkowych – zobowiązań, które uregulowano gotówką – str. 12 protokołu.*

Ewidencjonować – na właściwych kontach rozrachunkowych – wszystkie etapy rozliczeń poprzedzające płatność wydatków, w związku z przepisami art. 40 ust. 2 pkt 2 ustawy o finansach publicznych.

2.9. *Nieprawidłowości w zakresie sprawozdawczości za 2017 r., polegające na:*

- *wykazaniu – w zbiorczych sprawozdaniach Rb-27S i Rb-28S – danych niezgodnych ze sprawozdaniami jednostkowymi,*
- *niewykazaniu – w sprawozdaniach Rb-27S jednostek obsługiwanych – danych w kolumnie „dochody otrzymane”,*
- *niewykazaniu – w jednostkowym sprawozdaniu Rb-27S – danych dotyczących świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz wykazaniu w tym sprawozdaniu kwot dochodów otrzymanych niezgodnie z ewidencją księgową (w dz. 756 rozdz. 75616 § 0500 zaniżono o 146 zł, w rozdz. 75621 § 0010 zawyżono o 397.000 zł i w § 0020 zaniżono o 362,62 zł),*
- *sporządzeniu odrębnych jednostkowych sprawozdań Rb-28S dla wydatków związanych z realizacją projektów unijnych,*
- *wykazaniu – w jednostkowym sprawozdaniu Rb-N – zawyżonej wartości depozytów na żądanie (o kwotę 9.729,20 zł).*

Przyjęcie od kierownika OPS sprawozdania Rb-27S, w którym wykazano dochody i należności (w części należnej budżetowi gminy) dotyczące realizacji zadań związanych z funduszem alimentacyjnym – str. 13 - 17 protokołu.

Zbiorcze sprawozdania budżetowe, w szczególności sprawozdań jednostkowych, sporządzać na podstawie sprawozdań jednostkowych jednostek podległych oraz sprawozdania jednostkowego jednostki samorządu terytorialnego, jako jednostki budżetowej i jako organu, stosownie do przepisów § 6 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2018 r. poz. 109).

Jednostkowe sprawozdania Rb-27S „Sprawozdanie z wykonania planu dochodów budżetowych samorządowej jednostki budżetowej/jednostki samorządu terytorialnego” i Rb-28S „Sprawozdanie z wykonania planu wydatków budżetowych samorządowej jednostki budżetowej” sporządzać na podstawie danych wynikających z ewidencji księgowej, zgodnie z przepisami § 9 ust. 2 cytowanego rozporządzenia, w szczególności:

- w jednostkowym sprawozdaniu Rb-27S (jako jednostki budżetowej i organu) wykazywać dane związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami w § 2360 „Dochody jednostek samorządu terytorialnego związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami” – w takiej samej wysokości jak w sprawozdaniu Rb-27ZZ „Sprawozdanie z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami”, stosownie do przepisów § 6 ust. 4 i 5 „Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego”, stanowiącej Załącznik nr 36 do cytowanego rozporządzenia.
- jako dochody otrzymane wykazywać w sprawozdaniu Rb-27S kwoty dochodów otrzymanych na rachunek bankowy jednostki w okresie sprawozdawczym, pomniejszone o dokonane zwroty, zgodnie z przepisami § 3 ust. 1 pkt 5, ust. 2 pkt 1 lit. „c”, pkt 2 lit „c”, ust. 4 pkt 4 cytowanej „Instrukcji”.

Jednostkowe sprawozdanie Rb-N „Kwartalne sprawozdanie o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych” sporządzać na podstawie ksiąg rachunkowych oraz innych dokumentów dotyczących jednostki, stosownie do przepisów § 4 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów z 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1773), w szczególności nie ujmować w nim stanu środków na rachunku sum depozytowych, zgodnie z przepisami § 12 ust. 8 „Instrukcji sporządzania sprawozdań”, stanowiącej Załącznik Nr 9 do tego rozporządzenia.

Sprawdzać pod względem formalno-rachunkowym sprawozdania składane przez kierowników jednostek organizacyjnych, stosownie do przepisów § 9 ust. 3 rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

2.10. Nieprawidłowe sporządzenie sprawozdania Rb-PDP za 2017 r., przez:

- zawyżenie skutków obniżenia górnych stawek w podatku rolnym (o 6.123,98 zł) i od nieruchomości (o 113,20 zł), w wyniku przyjęcia do ich wyliczenia niewłaściwej podstawy opodatkowania (w związku z uwzględnieniem niektórych powierzchni użytków rolnych, dla których zastosowano ulgę z tytułu nabycia gruntów i powierzchni gruntów nieobjętych wymiarem wskutek niedoręczenia decyzji, z nieuwzględnieniem zaistniałych w trakcie roku zmian w powierzchni gruntów oraz przyjęciem nieprawidłowej pow. użytkowej pomieszczeń, których wysokość w świetle nie przekraczała 2,20 m),
- zaniżenie skutków obniżenia górnych stawek w podatku od środków transportowych (o 4.716,43 zł) oraz zawyżenie skutków udzielonych zwolnień w tym podatku (o 696 zł), w wyniku ich obliczenia dla niektórych pojazdów na podstawie nieprawidłowych stawek, niewyliczenia skutków dla pojazdu wykazanego w złożonej w trakcie 2017 r. – deklaracji na podatek od środków transportowych na 2016 r. oraz

wyliczenia skutków dla gminnego autobusu, mimo nieujęcia tego pojazdu w deklaracji na podatek od środków transportowych na 2017 r.,

- wykazanie skutków udzielonego przez Radę Gminy zwolnienia z podatku od nieruchomości dla budynków mieszkalnych, na podstawie szacunkowych danych – str. 19 - 22 protokołu.

W sprawozdaniu Rb-PDP „Sprawozdanie z wykonania dochodów podatkowych gminy” wykazywać kwoty stanowiące rzeczywiste skutki obniżenia górnych stawek oraz skutki udzielonych przez gminę ulg i zwolnień (bez ulg i zwolnień ustawowych), zgodnie z przepisami § 3 ust. 1 pkt 9 i 10 w związku z § 7 ust. 4 „Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego”, stanowiącej Załącznik nr 36 do rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej, przy czym:

- za podstawę wyliczenia skutków obniżenia górnej stawki w podatku rolnym przyjmować powierzchnię użytków rolnych pomniejszoną o powierzchnię gruntów, podlegających zwolnieniom i ulgom z tytułu nabycia gruntów,
- nie obliczać skutków obniżenia górnych stawek w podatku rolnym dla przedmiotów nieobjętych wymiarem, na podstawie przepisów art. 6a ust. 6a ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2017 r. poz. 1892),
- przy obliczaniu skutków obniżenia górnych stawek podatkowych oraz skutków udzielonych ulg i zwolnień uwzględniać wszystkie przedmioty opodatkowania, w tym zwolnione z podatku uchwałą Rady Gminy i prawidłową ich powierzchnią, przyjmując do ich wyliczenia właściwe stawki podatków określone w uchwale Rady Gminy,
- przy obliczaniu skutków obniżenia górnych stawek w podatku od środków transportowych przyjmować prawidłowe wysokości górnych granic stawek kwotowych, ogłaszanych – w drodze obwieszczenia – na każdy rok podatkowy przez Ministra Finansów, mając na uwadze przepisy art. 20 ust. 2 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1785 z późn. zm.), w związku z przepisami § 9 ust. 2 rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

Skutki finansowe obniżenia górnych stawek podatków, dotyczące deklaracji lub korekt deklaracji na podatek za lata ubiegłe, wykazywać za okresy sprawozdawcze w roku, w którym otrzymano od podatników korekty deklaracji, mając na uwadze przepisy § 3 ust. 1 pkt 12 w związku z § 7 ust. 4 cytowanej „Instrukcji...”.

Skutki zwolnienia (uchwałą Rady Gminy) z podatku od nieruchomości budynków mieszkalnych, ustalać w oparciu o rzeczywistą powierzchnię, wykazaną w informacjach o nieruchomościach i obiektach budowlanych, które podatnicy zobowiązani są złożyć organowi podatkowemu, na podstawie przepisów art. 6 ust. 6 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych lub ustaloną przez organ podatkowy w postępowaniu podatkowym.

Sporządzić skorygowane sprawozdanie Rb-PDP za 2017 r. (również w formie elektronicznej) oraz przekazać je do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie Zespół Zamiejscowy w Zamościu w terminie 5 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia, w związku z przepisami § 24 ust. 9 cytowanej „Instrukcji...”; załączyć szczegółową informację o wielkościach dokonanych korekt ze wskazaniem, że zostały one dokonane w wyniku kontroli przeprowadzonej przez RIO.

3. W zakresie budżetu jednostki samorządu terytorialnego:

3.1. W zakresie dochodów budżetowych:

3.1.1. Nieprawidłowe opracowanie planu finansowego Urzędu Gminy na 2017 r., w wyniku:

- *ujęcia w nim dochodów realizowanych przez jednostki organizacyjne (Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Warsztat Terapii Zajęciowej, szkoły podstawowe: w Michalowie i w Tworyczowie),*
- *nieujęcia w nim wydatków w dz. 855 „Rodzina”, rozdz. 85501 „Świadczenia wychowawcze”, § 2910 „Zwrot dotacji oraz płatności wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub wykorzystanych z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184 ustawy, pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości”, zaplanowanych w budżecie gminy – str. 23, 24 protokołu.*

W planie finansowym Urzędu Gminy ujmować wyłącznie dochody realizowane przez tę jednostkę oraz wszystkie wydatki budżetowe nieujęte w planach finansowych innych jednostek budżetowych, mając na uwadze przepisy art. 11 ust. 3 i art. 249 ust. 3 ustawy o finansach publicznych.

3.1.2. Przypadki niezachowania powszechności opodatkowania, w tym nieopodatkowanie podatkiem rolnym i leśnym – użytków rolnych i lasów oraz podatkiem od nieruchomości – garaży, stanowiących własność gminy, oddanych w najem osobom fizycznym – str. 27, 28, 40, 41 protokołu.

W celu zapewnienia powszechności opodatkowania podatkiem rolnym, leśnym i od nieruchomości dokonywać okresowej weryfikacji danych zawartych w ewidencji podatkowej z ewidencją geodezyjną, w związku z przepisami art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2017 r. poz. 2101 z późn. zm.).

Opodatkować właścicieli użytków rolnych i lasów oraz najemców gminnych garaży, wskazanych w protokole kontroli, mając na uwadze przepisy art. 3 ust. 1 pkt 1 ustawy o podatku rolnym, art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o podatku leśnym (Dz. U. z 2017 r. poz. 1821) i art. 3 ust. 1 pkt 4 lit. a ustawy

o podatkach i opłatach lokalnych, z uwzględnieniem okresu przedawnienia prawa do wymiaru zobowiązań podatkowych oraz okresu przedawnienia zobowiązań podatkowych, wskazanego w przepisach art. 68 i art. 70 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2018 r. poz. 800 z późn. zm.).

Ustalić stan prawny gruntów o pow. 0,11 ha, wskazanych w protokole kontroli, a następnie opodatkować je należnym podatkiem, mając na uwadze przepisy art. 3 ust. 1 w związku z art. 1 ustawy o podatku rolnym oraz art. 3 ust. 1 w związku z art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

3.1.3. Nieprawidłowe opodatkowanie podatkiem rolnym, leśnym i od nieruchomości gruntów stanowiących współwłasność, a w konsekwencji nieopodatkowanie części lasów i użytków rolnych należnym podatkiem – str 26, 27, 29 - 31, 43 protokołu.

Przy opodatkowaniu gruntów stanowiących współwłasność, uwzględniać zasadę, że grunty te stanowią odrębny przedmiot opodatkowania, a obowiązek podatkowy ciąży solidarnie na wszystkich współwłaścicielach, stosownie do przepisów art. 3 ust. 5 ustawy o podatku rolnym, art. 3 ust. 4 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych oraz art. 2 ust. 4 ustawy o podatku leśnym. Zasada solidarności polega na tym, że obowiązek podatkowy dotyczy w całości każdego ze współwłaścicieli gruntów i nie podlega podziałowi w stosunku do wielkości ich udziałów we współwłasności, przy czym do odpowiedzialności solidarnej za zobowiązania podatkowe stosować przepisy ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. z 2018 r. poz. 1025), w związku z art. 91 Ordynacji podatkowej.

Jeżeli grunty stanowią współwłasność osób fizycznych i osoby prawnej – egzekwować od tych osób deklaracje na podatek rolny oraz od nieruchomości i opłacanie podatków na zasadach obowiązujących osoby prawne, w związku z przepisami art. 6 ust. 9 pkt 1 i 3 oraz ust. 11 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych oraz art. 6a ust. 8 pkt 1 i 3 oraz ust. 10 ustawy o podatku rolnym, a także art. 274a § 1 Ordynacji podatkowej, pamiętając że podatnik – w związku z solidarną odpowiedzialnością za zobowiązania podatkowe – powinien wykazać w deklaracji, obejmującej grunty stanowiące współwłasność cały grunt a nie tylko część odpowiadającą jego udziałowi we współwłasności i wyliczyć podatek od całego gruntu stanowiącego współwłasność.

Dla każdego z podatników prowadzić odrębne konto szczegółowe z tytułu podatków (tj. odrębne konto dla współwłaścicieli i odrębne konto dla właściciela), stosownie do przepisów § 11 ust. 3 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 r. w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 208 poz. 1375).

Użytki rolne i lasy stanowiące odrębną własność małżonków opodatkowywać w drodze odrębnych decyzji wymiarowych, w związku z przepisami art. 3 ust. 1 pkt 1

ustawy o podatku rolnym i art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy o podatku leśnym, stosownie do których podatnikiem jest osoba fizyczna, będąca właścicielem gruntów.

3.1.4. Opodatkowanie podatkiem rolnym użytków rolnych z zastosowaniem stawki dla gruntów gospodarstw rolnych, mimo niezbrania materiału dowodowego, uzasadniającego jej zastosowanie (przypadki) oraz opodatkowanie podatkiem rolnym użytków rolnych, stanowiących gospodarstwo rolne z zastosowaniem stawki dla gruntów pozostałych – 29 protokołu.

Grunty stanowiące gospodarstwo rolne opodatkowywać podatkiem rolnym z zastosowaniem stawki w wysokości równowartości pieniężnej 2,5 q żyta od 1 ha przeliczeniowego, zaś użytki rolne o łącznej powierzchni do 1 ha (jako niestanowiące gospodarstwa rolnego), opodatkowywać tym podatkiem z zastosowaniem stawki w wysokości równowartości pieniężnej 5 q żyta od 1 ha gruntów, mając na uwadze przepisy art. 2 ust. 1 i art. 6 ust. 1 w związku z art. 4 ust. 1 ustawy o podatku rolnym.

Wyjaśnić zasadność opodatkowania użytków rolnych, wskazanych w protokole kontroli, z zastosowaniem niższej stawki w podatku rolnym, w związku z przepisami art. 122 i art. 187 Ordynacji podatkowej.

3.1.5. Opodatkowanie osób fizycznych niezgodnie z ewidencją geodezyjną – str. 31 - 33 protokołu.

Doprowadzić do zgodności danych zawartych w ewidencji podatkowej z danymi ewidencji geodezyjnej, w celu ustalenia prawidłowości podstawy opodatkowania, zgodnie bowiem z przepisami art. 21 ust. 1 ustawy Prawo geodezyjne i kartograficzne podstawę wymiaru podatków stanowią dane zawarte w ewidencji gruntów i budynków.

3.1.6. Przypadki dokonywania przypisów podatków na kontach nieżyjących podatników, na podstawie decyzji wymiarowych wystawianych na tych podatników. Niepodejmowanie działań mających na celu ustalenie następców prawnych nieżyjących podatników – str. 33, 52 protokołu.

Przypisu podatku dokonywać na podstawie doręczonej stronie decyzji, w związku z przepisami § 4 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego i art. 133 § 1 Ordynacji podatkowej, mając na uwadze przepisy art. 21 § 1 pkt 2 i art. 212 tej ustawy.

Decyzje wymiarowe wystawiać i doręczać podatnikom wskazanym w przepisach art. 3 ust. 1 ustawy o podatku rolnym, art. 2 ust. 1 ustawy o podatku leśnym oraz art. 3 ust. 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

W przypadku ustalenia, że podatnik nie żyje, nieuregulowane zaległości podatkowe dochodzą od spadkobierców, po wydaniu i doręczeniu im decyzji o zakresie odpowiedzialności poszczególnych spadkobierców, stosownie do przepisów art. 100 § 1 Ordynacji podatkowej, mając na uwadze art. 1025 § 2 Kodeksu cywilnego .

Podjąć działania mające na celu ustalenie spadkobierców nieżyjących podatników i doręczenie decyzji wymiarowych stronie postępowania.

3.1.7. Przypadki wystawienia decyzji wymiarowych na dzierżawcę gruntów, należących do osoby fizycznej – str. 34, 35 protokołu.

Przestrzegać zasady, że w przypadku umowy dzierżawy zawartej między właścicielem użytków rolnych i lasów oraz ich dzierżawcą, obowiązek podatkowy w podatku rolnym i leśnym ciąży na właścicielu gruntów, z wyjątkiem gruntów lub ich części, stanowiących własność Skarbu Państwa lub jednostki samorządu terytorialnego, a także gruntów gospodarstwa rolnego wydzierżawionych w całości lub w części na podstawie umowy zawartej stosownie do przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników lub przepisów dotyczących uzyskiwania rent strukturalnych, zgodnie z przepisami art. 3 ust. 1 pkt 1 i 4 oraz ust. 3 ustawy o podatku rolnym oraz art. 2 ust. 1 pkt 1 i 4 ustawy o podatku leśnym.

3.1.8. Niesprawdzanie bądź nieprawidłowe sprawdzanie deklaracji podatkowych i informacji o nieruchomościach i obiektach budowlanych, o czym świadczy:

- *nieopodatkowanie podatkiem od nieruchomości budowli, należących do przedsiębiorców,*
- *opodatkowanie podatkiem od nieruchomości innej powierzchni użytkowej gminnych lokali użytkowych niż wynikające z umów najmu,*
- *opodatkowanie osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w oparciu o dane wykazane w informacjach, mimo niewyjaśnienia różnic w zakresie powierzchni gruntów lub/i budynków – wykazanych w tych informacjach – z ewidencją geodezyjną bądź umową najmu,*
- *opodatkowanie części budynku wykorzystywanego do prowadzenia działalności gospodarczej, z zastosowaniem stawki dla „budynków pozostałych”,*
- *opodatkowanie gruntów podatkiem rolnym i od nieruchomości niezgodnie z ewidencją geodezyjną,*
- *opodatkowanie użytków rolnych podatkiem od nieruchomości z zastosowaniem stawki dla „gruntów pozostałych”,*
- *opodatkowanie budynków stawką dla budynków „pozostałych”, będących w posiadaniu przedsiębiorców, mimo niezbrania dowodów, które świadczyłyby o faktycznym ich wykorzystaniu,*

- *opodatkowanie podatkiem od środków transportowych pojazdów z zastosowaniem nieprawidłowych stawek bądź za nieprawidłowy okres – str. 35 - 39, 41 - 48 protokołu.*

Sprawdzać przedkładane deklaracje i informacje podatkowe, w celu ustalenia stanu faktycznego, w zakresie niezbędnym do stwierdzenia jego zgodności z przedstawionymi dokumentami, stosownie do przepisów art. 272 pkt 3 w związku z art. 3 ust. 5 Ordynacji podatkowej.

W razie wątpliwości co do poprawności złożonej deklaracji, wzywać podatników do udzielenia, w wyznaczonym terminie, niezbędnych wyjaśnień lub do uzupełnienia deklaracji, wskazując przyczyny, ze względu na które dane zawarte w deklaracji podaje się w wątpliwość, stosownie do przepisów art. 274a § 2 Ordynacji podatkowej.

Grunty, budynki i budowle związane z prowadzeniem działalności gospodarczej, będące w posiadaniu przedsiębiorcy lub innego podmiotu prowadzącego działalność gospodarczą, opodatkowywać podatkiem od nieruchomości z zastosowaniem stawek dla tej kategorii nieruchomości, zgodnie z przepisami art. 2 ust. 1 oraz art. 1a ust. 1 pkt 3 w związku z art. 5 ust. 1 pkt 1 lit. a, pkt 2 lit. b oraz pkt 3 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, mając na uwadze przepisy art. 1a ust. 2a tej ustawy.

Przy opodatkowywaniu gruntów uwzględniać przepisy art. 21 ust. 1 Prawa geodezyjnego i kartograficznego, przy czym grunty sklasyfikowane w ewidencji gruntów jako użytki rolne, z wyjątkiem zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej innej niż działalność rolnicza, opodatkowywać podatkiem rolnym, natomiast użytki rolne zajęte na prowadzenie tej działalności opodatkowywać podatkiem od nieruchomości, stawką dla gruntów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, zgodnie z przepisami art. 1 ustawy o podatku rolnym w związku z art. 2 ust. 2 i art. 5 ust. 1 pkt 1 lit. a ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

Wyjaśnić – w ramach czynności sprawdzających deklaracje podatkowe, zgodnie z przepisami art. 274a § 2 Ordynacji podatkowej – faktyczny sposób wykorzystywania budynków i budowli, należących do podatnika, wskazanego pod poz. 13 załącznika nr III/6 do protokołu kontroli.

Rozważyć możliwość dokonywania kontroli podatkowych, celem ustalenia podstawy opodatkowania, stosownie do przepisów art. 281 Ordynacji podatkowej.

Przy opodatkowaniu pojazdów podatkiem od środków transportowych stosować stawki właściwe dla danego rodzaju pojazdu, w związku z przepisami art. 8 i art. 10 ust. 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

W przypadku środków transportowych stanowiących zespoły pojazdów – za podstawę opodatkowania przyjmować dopuszczalną masę całkowitą zespołu pojazdów,

mając na uwadze, że zespół pojazdów tworzy np. naczepa (przyczepa) wraz z pojazdem silnikowym, a dla każdego z pojazdów wchodzących w skład zespołu pojazdów istnieją odrębne stawki, których wysokość jest zależna od dopuszczalnej masy całkowitej zespołu pojazdów, w związku z przepisami art. 8 pkt 3 - 6 powołanej ustawy.

Datę powstania obowiązku podatkowego w podatku od środków transportowych ustalać – w przypadku nabycia środka transportowego zarejestrowanego – od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym środek transportowy został nabyty, zgodnie z przepisami art. 9 ust. 4 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

Uwzględniając powołane przepisy, prawidłowo opodatkować podatników wskazanych w protokole kontroli, z uwzględnieniem okresu przedawnienia prawa do wymiaru zobowiązania podatkowego i okresu przedawnienia zobowiązań podatkowych, wskazanego w przepisach art. 68 i art. 70 § 1 Ordynacji podatkowej.

3.1.9. Niewyegzekwowanie deklaracji na podatek od nieruchomości od niektórych podatników, korzystających ze zwolnienia z tego podatku na podstawie uchwały Rady Gminy. Niewykazanie – w deklaracji na podatek od środków transportowych na 2017 r. Urzędu Gminy – autobusu, zwolnionego z tego podatku uchwałą Rady Gminy – str. 43, 44, 48, 49 protokołu.

Podatników, korzystających ze zwolnienia z podatku od nieruchomości, wprowadzonego uchwałą Rady Gminy, którzy nie wywiązali się z obowiązku złożenia deklaracji, wzywać do ich złożenia, zgodnie z przepisami art. 6 ust. 9 pkt 1 i ust. 10 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, w związku z art. 274a § 1 Ordynacji podatkowej. W deklaracji na podatek od środków transportowych wykazywać wszystkie przedmioty zwolnione z tego podatku, zgodnie z przepisami art. 9 ust. 1 i ust. 6 pkt 1 w związku z art. 8 pkt 7 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, celem wykazania w sprawozdaniu Rb-PDP kwot stanowiących rzeczywiste skutki obniżenia górnych stawek podatków oraz udzielonych przez gminę zwolnień.

3.1.10. Niewystawianie lub niesystematyczne wystawianie upomnień i/bądź tytułów wykonawczych podatnikom posiadającym zaległości podatkowe oraz dłużnikom posiadającym zaległości z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi – str. 50, 51, 61 - 63 protokołu.

Podjąć konsekwentne czynności zmierzające do wszczęcia postępowania egzekucyjnego w stosunku do osób posiadających zaległości podatkowe i z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, w związku z przepisami art. 6 § 1 z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2017 r. poz. 1201 z późn. zm.).

W przypadku gdy zachodzi uzasadnione okolicznościami przypuszczenie, że zobowiązany dobrowolnie wykona obowiązek bez konieczności wszczęcia egzekucji administracyjnej, rozważać możliwość podjęcia działań informacyjnych, o których mowa w przepisach § 4 ust. 1 i 2 oraz § 7 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 30 grudnia 2015 r. w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1483).

Upomnienie przesyłać zobowiązanemu niezwłocznie, w szczególności jeżeli łączna wysokość należności pieniężnych wraz z odsetkami z tytułu niezapłacenia w terminie należności pieniężnej przekroczy dziesięciokrotność kosztów upomnienia i nie zostały podjęte działania informacyjne bądź z podjętych działań informacyjnych w sprawie wynika, że obowiązek nie zostanie wykonany dobrowolnie, stosownie do przepisów § 7 ust. 1 pkt 1 cytowanego rozporządzenia. W przypadku gdy podjęto działania informacyjne, z których wynika, że obowiązek zostanie wykonany dobrowolnie, upomnienie przesyłać nie później niż po upływie 21 dni od dnia, w którym po raz pierwszy podjęto działania informacyjne, zgodnie z przepisami § 7 ust. 1 pkt 2 powołanego rozporządzenia.

Po bezskutecznym upływie wyznaczonego w upomnieniu terminu płatności, wystawiać tytuły wykonawcze, mając na uwadze przepisy art. 6 § 1 w związku z art. 26 § 1 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

Ponadto:

- opracować i przedstawić Radzie Gminy projekt uchwały zmieniającej uchwałę Nr II/12/2002 Rady Gminy Sułów z dnia 8 grudnia 2002 r. w sprawie wprowadzenia zwolnień w podatku od środków transportowych, dostosowując jej postanowienia do aktualnie obowiązujących przepisów art. 8 pkt 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, zgodnie z którymi opodatkowaniu podatkiem od środków transportowych podlegają samochody ciężarowe o dopuszczalnej masie całkowitej powyżej 3,5 tony – str. 25 protokołu,
- wystąpić do Starostwa Powiatowego w Zamościu z wnioskiem o dokonanie zmiany w ewidencji gruntów i budynków dla gruntów oznaczonych symbolami: Br-RII, Br-RIIIa, Br-RIVb, S-RII, Br-PsIV, których nie przewiduje rozporządzenie Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 marca 2001 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków (Dz. U. z 2016 r. poz. 1034 z późn. zm.), biorąc pod uwagę pismo Dyrektora Departamentu Podatków Lokalnych z dnia 4 listopada 2015 r. znak PL-LS.833.22.2015 w sprawie sposobu przeliczania użytków rolnych dla potrzeb podatku rolnego, w sytuacji gdy grunty te są oznaczone w ewidencji gruntów i budynków dwuczłonowo (zamieszczone na stronie www.mf.gov.pl w zakładce: działalność/bazawiedzy/pismo/podatki i opłaty lokalne/2015) – str. 32, 33 protokołu.

3.1.11. Przypadki bezpodstawnego pobrania odsetek od należności z tytułu czynszu najmu i dzierżawy oraz niepobrania odsetek od nieterminowo wnoszonych należności z tytułu opłaty za wodę – str. 53, 54, 58 protokołu.

Od nieterminowych wpłat należności cywilnoprawnych egzekwować odsetki za opóźnienie, w wysokości określonej w umowie, a w przypadku braku uregulowania umownego – odsetki ustawowe za opóźnienie, stosownie do przepisów art. 481 § 1 i 2 Kodeksu cywilnego, w związku z art. 42 ust. 5 ustawy o finansach publicznych.

3.1.12. Nieustalenie należności z tytułu posiadania części nieruchomości komunalnej – str. 54 protokołu.

Ustalić i pobrać należne gminie dochody z tytułu posiadania przez osobę fizyczną, części nieruchomości, stanowiącej własność gminy, wskazanej w protokole kontroli, mając na uwadze przepisy art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2018 r. poz. 121 z późn. zm.), art. 42 ust. 5 ustawy o finansach publicznych oraz art. 50 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2018 r. poz. 994 z późn. zm.).

3.2. W zakresie wydatków budżetowych:

3.2.1. Nieterminowe wypłacenie odpraw emerytalnych – str. 66 protokołu.

Jednorazową odprawę, w związku z przejściem pracownika na emeryturę, wypłacać w dniu ustania stosunku pracy, stosownie do przepisów § 9 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 maja 2018 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. z 2018 r. poz. 936).

3.2.2. Ustalenie ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy na podstawie niewłaściwego wynagrodzenia, co skutkowało wypłaceniem go w zaniżonej wysokości (o 145,44 zł) – str. 67 protokołu.

Wynagrodzenie, będące podstawą obliczenia ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy, ustalać zgodnie z przepisami § 14 – 17 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 8 stycznia 1997 r. w sprawie szczegółowych zasad udzielania urlopu wypoczynkowego, ustalania i wypłacania wynagrodzenia za czas urlopu oraz ekwiwalentu pieniężnego za urlop (Dz. U. Nr 2 poz. 14 z późn. zm.), w szczególności składniki wynagrodzenia określone w stawce miesięcznej w stałej wysokości uwzględniać przy ustalaniu ekwiwalentu w wysokości należnej w miesiącu nabycia prawa do tego ekwiwalentu (§ 15).

Wypłacić byłemu pracownikowi niedopłaconą kwotę ekwiwalentu.

3.2.3. Zawarcie sprzecznych zapisów:

- w dokumentacji postępowania na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych – w zakresie terminu rozpoczęcia realizacji zamówienia,
- w specyfikacji istotnych warunków zamówienia na utwardzenie dna i odwodnienie wąwozów lessowych – w zakresie formy wynagrodzenia wykonawcy – str. 75, 77 protokołu.

Zapewniać zgodność treści ogłoszeń o zamówieniu z treścią specyfikacji istotnych warunków zamówienia, jak też wewnętrzną zgodność tych dokumentów, w tym m. in. w zakresie terminu wykonania zamówienia oraz istotnych dla stron postanowień, które zostaną wprowadzone do treści zawieranej umowy (np. dotyczących formy wynagrodzenia wykonawcy), stosownie do przepisów art. 36 ust. 1 pkt 4 i 16 oraz art. 41 pkt 6 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1579 z późn. zm.).

3.2.4. Nieokreślenie – w ogłoszeniu o zamówieniu na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych – wielkości lub zakresu zamówienia – str. 75 protokołu.

Określając w ogłoszeniu o zamówieniu jego przedmiot – wskazywać wielkość lub zakres zamówienia, stosownie do przepisów art. 41 pkt 4 ustawy Prawo zamówień publicznych.

3.2.5. Niezachowanie formy pisemnej zmiany umowy na utwardzenie dna i odwodnienie wąwozów lessowych, w zakresie wystawienia faktur częściowych – str. 79 - 80 protokołu.

Przestrzegać – pod rygorem nieważności – obowiązku zawierania na piśmie wszystkich umów w sprawach zamówień publicznych (w tym zmian ich treści), stosownie do przepisów art. 139 ust. 2 Prawa zamówień publicznych. W szczególności w formie pisemnej dokonywać zmian umów o roboty budowlane, stosownie do przepisów art. 648 § 1 w związku z art. 77 § 1 Kodeksu cywilnego.

3.3. W zakresie długu publicznego, przychodów i rozchodów budżetu:

3.3.1. Nieprawidłowe sporządzenie wieloletniej prognozy finansowej na 2018 r., przez wykazanie danych w zakresie wyłączeń stosowanych przy wyliczaniu relacji określonej w art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, mimo braku przesłanek umożliwiających ich zastosowanie – str. 88 - 90 protokołu.

W wieloletniej prognozie finansowej wykazywać realistyczne dane, zgodnie z przepisami art. 226 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, mając na uwadze przepisy art. 243 ust. 3 i 3a tej ustawy.

4. W zakresie gospodarki mieniem komunalnym:

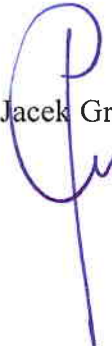
4.1. *Opublikowanie ogłoszenia o przetargu przed upływem ustalonego terminu do złożenia wniosku przez osoby, którym przysługuje pierwszeństwo w ich nabyciu. Niezamieszczenie – w informacji o wyniku przetargu – liczby osób dopuszczonych i niedopuszczonych do uczestniczenia w przetargu oraz ceny wywoławczej nieruchomości – str. 92 protokołu.*

Ogłoszenia o przetargu podawać do publicznej wiadomości nie wcześniej niż po upływie terminów, o których mowa w art. 34 ust. 1 pkt 1 i 2 oraz ust. 4 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U z 2018 r. poz. 121 z późn. zm.), zgodnie z przepisami art. 38 ust. 2 tej ustawy.

W informacji o wyniku przetargu zawierać informacje wymagane przepisami § 12 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (Dz. U z 2014 r. poz. 1490).

Jeżeli uważa Pan, że wśród wniosków zawartych w tym wystąpieniu są takie, które naruszają prawo przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie, przysługuje Panu – zgodnie z art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie w ciągu 14 dni od otrzymania tego wystąpienia.

Jednocześnie informuję, że – stosownie do przepisu art. 9 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – jest Pan zobowiązany zawiadomić Izbę o wykonaniu wniosków pokontrolnych lub o przyczynach ich niewykonania, w formie pisemnej i elektronicznej (plik w formacie Microsoft Word (*.doc) lub Rich Text Format (*.rtf) na adres: wkgf@lublin.rio.gov.pl), w terminie 30 dni od daty doręczenia Panu tego wystąpienia, mając na uwadze przepisy art. 27 tej ustawy.

Jacek Grządka

Do wiadomości:

Rada Gminy Sułów

